

Załącznik nr 1 do SIWZ

OPIS PRZEDMIOTU ZAMÓWIENIA

Opracowanie i przygotowanie wieloletniego programu edukacyjnego pt. „Nasza Łódź” wspierającego proces rewitalizacji centrum Łodzi wraz z przeprowadzeniem lekcji modelowych w łódzkich placówkach oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Miasto Łódź, z wyłączeniem przedszkoli miejskich.

Główny kod CPV: **80521000-2**

NAZWA: Usługi opracowywania programów szkoleniowych

CHARAKTERYSTYKA ZAMÓWIENIA

Celem Zamówienia jest usługa polegająca na opracowaniu i przygotowaniu wieloletniego programu edukacyjnego pt. „Nasza Łódź”, wspierającego proces rewitalizacji centrum Łodzi wraz z przeprowadzeniem lekcji modelowych w łódzkich placówkach oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Miasto Łódź, z wyłączeniem przedszkoli miejskich, w ramach projektu pn. *Opracowanie modelu prowadzenia rewitalizacji obszarów miejskich na wybranym obszarze w Mieście Łodzi* współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej, Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013.

SŁOWNICZEK

Program edukacyjny pt. „Nasza Łódź” (Program) – wieloletni program edukacyjny pt. „Nasza Łódź” wspierający proces rewitalizacji centrum Łodzi, którego opracowanie i przygotowanie wraz z przeprowadzeniem lekcji modelowych w łódzkich placówkach oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Miasto Łódź, z wyłączeniem przedszkoli miejskich – jest przedmiotem niniejszego Zamówienia.

Placówka – placówka oświatowa, dla której organem prowadzącym

POMOC TECHNICZNA
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

MINISTERSTWO
INFRASTRUKTURY
I ROZWOJU

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

jest Miasto Łódź. Z grupy tej, dla potrzeb niniejszego Zamówienia, wyłącza się przedszkola miejskie. W skład katalogu Placówek wchodzi m.in.:

- Szkoły Podstawowe – 83
- Zespoły Szkolno-Przedszkolne – 2 (w tym 2 szkoły podstawowe)
- Gimnazja Publiczne – 35
- Zespoły Szkół Ogólnokształcących – 5 (w tym 5 gimnazjów i 5 liceów)
- Zespół Szkół Integracyjnych – 2 (1 szkoła podstawowa i 1 publiczne gimnazjum)
- Licea Ogólnokształcące – 23
- Zespoły Szkół Ponadgimnazjalnych + Centrum Kształcenia Ustawicznego – 19
- Zespoły Szkół Specjalnych – 8
- Zespół Szkół Zawodowych Specjalnych – 1
- Szkoły Podstawowe Specjalne – 2
- Specjalne Ośrodki Szkolno-Wychowawcze – 4
- Młodzieżowe Ośrodki Socjoterapii – 4
- Młodzieżowe Ośrodki Wychowawcze – 2
- Placówki oświatowo-wychowawcze, artystyczne i pracy pozaszkolnej – 6 (Państwowa Szkoła Muzyczna I Stopnia, Centrum Zajęć Pozaszkolnych nr 1, Centrum Zajęć Pozaszkolnych nr 2, Centrum Zajęć Pozaszkolnych nr 3, Pałac Młodzieży, Specjalistyczne Ognisko Pracy Pozaszkolnej – Planetarium i Obserwatorium Astronomiczne)

Projekt – projekt pilotażowy w zakresie rewitalizacji pn. *Opracowanie modelu prowadzenia rewitalizacji obszarów miejskich na wybranym*

POMOC TECHNICZNA
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

MINISTERSTWO
INFRASTRUKTURY
I ROZWOJU

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

obszarze w Mieście Łodzi realizowany przez Miasto Łódź. Projekt ten realizowany będzie na wybranym przez władze Miasta obszarze, charakteryzującym się szczególnym nagromadzeniem problemów, m.in.: społecznych, przestrzennych, gospodarczych oraz infrastrukturalnych, wymagającym wsparcia w zakresie rewitalizacji. Celem Projektu jest opracowanie modelu prowadzenia rewitalizacji w obszarach miejskich poprzez wypracowanie metodologii oraz sposobu podejścia do działań rewitalizacyjnych zorientowanych na osiągnięcie jak największego efektu dla miasta-beneficjenta, z uwzględnieniem jego specyfiki oraz indywidualnych uwarunkowań. Przede wszystkim opracowania sposobu przeprowadzenia pogłębionej diagnozy obszaru problemowego, ze szczególnym naciskiem na zbadanie potrzeb i problemów mieszkańców obszaru i budowania na jej podstawie propozycji konkretnych rozwiązań rewitalizacyjnych (z zakresu zagospodarowania przestrzennego oraz programów społecznych i gospodarczych). Celem Projektu jest również wsparcie, dzięki wykorzystaniu doświadczeń z realizacji Projektu, instytucji i potencjalnych beneficjentów polityki spójności po roku 2013 w przygotowaniu się do nowej roli w systemie wdrażania funduszy w latach 2014-2020. Rekomendacje powstałe w trakcie realizacji Projektu będą mogły być wykorzystywane przez inne podmioty, w szczególności władze miast, podejmujące działania rewitalizacyjne, przy uwzględnieniu ich specyfiki oraz lokalnych uwarunkowań. Wnioski z Projektu posłużą podnoszeniu jakości opracowywanych w Ministerstwie Infrastruktury i Rozwoju dokumentów programowych i operacyjnych oraz przełożą się na wyższą jakość podejmowanych złożonych i wieloaspektowych projektów rewitalizacyjnych realizowanych w innych miastach.

Projekt realizowany będzie do dnia **30.09.2015 r.**

Zespół Projektu – zespół koordynujący i nadzorujący przebieg Projektu oraz kontrolujący jakość jego produktów, zrzeszający przedstawicieli jednostek organizacyjnych Zamawiającego.

Centrum wiedzy – ogólnodostępne centrum wiedzy, stworzone przez Miasto Łódź i prowadzone przez pracowników Urzędu Miasta Łodzi, do którego zasobów włączona zostanie dokumentacja w zakresie zarówno realizowanego Projektu, jak i ogólnego podejścia do procesów rewitalizacyjnych prowadzonych na obszarach miejskich.

POMOC TECHNICZNA
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

MINISTERSTWO
INFRASTRUKTURY
I ROZWOJU

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Zaproponowane w projekcie Krajowej Polityki Miejskiej centrum wiedzy to zgromadzone w jednym miejscu i udostępniane przez strony internetowe informacje dotyczące danego zagadnienia, których celem będzie wspieranie podmiotów polityki miejskiej, a zwłaszcza samorządów lokalnych, w przygotowaniu i realizacji działań w zakresie szczegółowych aspektów rozwoju miast. Pozwoli to skupić w jednym miejscu, które będzie dostępne dla wszystkich użytkowników, aktualną i pełną wiedzę na dany temat.

Krajowa Polityka Miejska (KPM) ma być dokumentem określającym planowane działania administracji rządowej dotyczące polityki miejskiej, uwzględniającym cele i kierunki określone w średniookresowej strategii rozwoju kraju oraz krajowej strategii rozwoju regionalnego. Służy ona celowemu, ukierunkowanemu terytorialnie działaniu państwa na rzecz zrównoważonego rozwoju miast i ich obszarów funkcjonalnych oraz wykorzystaniu ich potencjałów w procesach rozwoju kraju. Projekt KPM dostępny jest na stronie internetowej:

http://www.mir.gov.pl/rozwoj_regionalny/polityka_regionalna/rozwoj_miast/kpm/strony/start.aspx

Narodowy Plan Rewitalizacji (NPR) ma być dokumentem rządowym, który stworzy przyjazne warunki dla prowadzenia rewitalizacji w Polsce, np. poprzez projekty zmian w prawie, stworzenie spójnego systemu i określenie źródeł finansowania rewitalizacji, promowanie dobrych praktyk, dzielenie się wiedzą czy wypracowanie wzorcowych dokumentów. Skierowany on będzie przede wszystkim do samorządów, ale też do społeczności lokalnych, osób prywatnych, przedsiębiorców, organizacji samorządowych. Projekt założeń NPR dostępny jest na stronie internetowej:

http://www.mir.gov.pl/aktualnosc/polityka_rozwoju/Strony/Rewit_obszary_zdegradowanych_zalozenia_NPR_13062014.aspx

Rewitalizację według założeń Narodowego Planu Rewitalizacji należy rozumieć jako wyprowadzanie ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez przedsięwzięcia całościowe (integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki), skoncentrowane terytorialnie i prowadzone we współpracy

POMOC TECHNICZNA
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

MINISTERSTWO
INFRASTRUKTURY
I ROZWOJU

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

z lokalną społecznością, w sposób zaplanowany oraz zintegrowany przez określenie i realizację programów rewitalizacji.

Strefa Wielkowiejska to obszar szeroko rozumianego centrum Łodzi, wyznaczony w oparciu o zakres przestrzenny zwartej struktury historycznej: kwartałów zabudowy kamienicznej, zespołów fabrycznych oraz parków i ogrodów. Powierzchnia Strefy Wielkowiejskiej wynosi 1 400 ha, w tym obszarze znajduje się cała ulica Piotrkowska (wraz z otoczeniem rynku Starego i Bałuckiego od północy), skrajna zachodnia granica opiera się na alei Jana Pawła II, zaś wschodnia na ulicy Kopcińskiego. Strefa jest zamieszkała przez 21% populacji miasta. Obszar ten definiuje Strategia przestrzennego rozwoju Łodzi 2020+, przyjęta uchwałą nr LV/1146/13 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 16 stycznia 2013 r. Strefa Wielkowiejska jest najstarszą strukturą miejską Łodzi, najlepiej ukształtowaną urbanistycznie, zawierającą najwięcej okazałych budynków mieszkalnych i fabrycznych oraz regularnie i najpełniej zabudowanych kwartałów. Charakter Strefy decyduje o tożsamości Łodzi, jej granice zostały zdelimitowane w Strategii przestrzennego rozwoju Łodzi 2020+.

Rdzeń Strefy Wielkowiejskiej to obszar ścisłego centrum Łodzi, obudowany pięćdziesięcioma pięcioma w pełni ukształtowanymi kwartałami zabudowy z przełomu XIX i XX wieku oraz otoczeniem Starego Rynku (ponownie zabudowanym w latach 50. XX wieku). Jego powierzchnia, wynosząca 421 ha stanowi prawie 1/3 Strefy Wielkowiejskiej. Rdzeń Strefy Wielkowiejskiej ograniczony jest od północy placem Kościelnym, od południa aleją Mickiewicza i aleją Piłsudskiego, od zachodu ulicą Żeromskiego, a od wschodu ulicą Sterlinga i ulicą Targową.

Obszar Współczesnego Rozwoju Strefy Wielkowiejskiej otacza Strefę Wielkowiejską i stanowi jej zaplecze. Granice tego obszaru w większości sięgają linii kolei obwodowej Łodzi. Szczegółowe granice obszaru Strefy zostały określone w Strategii przestrzennego rozwoju Łodzi 2020+, przyjętej uchwałą nr LV/1146/13 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 16 stycznia 2013 r.

Obszar pilotażowy to fragment Rdzenia Strefy Wielkowiejskiej, na który składają się:

- kwartał „Kamienna” (ulica Rewolucji 1905 r., ulica Kilińskiego, ulica

Jaracza, ulica Wschodnia), oznaczony jako Obszar nr 1 na Mapie Priorytetowych Projektów Rewitalizacji Obszarowej Centrum Łodzi¹;

- tzw. „łącznik Kilińskiego” (ulica Kilińskiego od ulicy Jaracza do ulicy Narutowicza) oraz I Strefa Nowego Centrum Łodzi² (ulica Narutowicza, ulica Nowotargowa, ulica Tuwima, ulica Kilińskiego), oznaczony jako Obszar nr 3 na Mapie Priorytetowych Projektów Rewitalizacji Obszarowej Centrum Łodzi;
- III Strefa Nowego Centrum Łodzi (ulica Narutowicza, ulica Kilińskiego, ulica Tuwima, ulica Piotrkowska), oznaczona jako Obszar nr 2 na Mapie Priorytetowych Projektów Rewitalizacji Obszarowej Centrum Łodzi;

wraz z pierzejami przyległymi do opisanych granic obszarów.

KONTEKST ZAMÓWIENIA

Rewitalizacja staje się kluczowym elementem rozwoju miast, przeciwdziałając negatywnym zjawiskom oraz stymulując rozwój społeczny i gospodarczy. Rewitalizacja to nie tylko przebudowa lub adaptacja budynków, ale przede wszystkim rozwiązywanie problemów społecznych, poprawa warunków mieszkaniowych, poprawa przestrzeni publicznych oraz zwiększanie atrakcyjności gospodarczej. Zintegrowany proces rewitalizacji powinien być prowadzony w dialogu z lokalną społecznością i wszystkimi innymi interesariuszami, a jego przyczyny i skutki wykraczają poza obszar bezpośredniego prowadzenia działań i mają szerszy kontekst społeczny i terytorialny. W ramach działań rewitalizacyjnych konieczne jest również wzmocnienie lokalnego potencjału, dzięki któremu mieszkańcy będą wykazywali inicjatywę w procesie oraz świadomi dziedzictwa kulturowego, którego są spadkobiercami, będą odpowiedzialni za

¹ Mapa Priorytetowych Projektów Rewitalizacji Obszarowej Centrum Łodzi – mapa wyznaczająca pierwsze 8 obszarów, które zostaną poddane rewitalizacji. Kolejność cyfr na mapie odpowiada kolejności, w jakiej podejmowane będą działania w poszczególnych obszarach.

² Zgodnie z Uchwałą nr XLV/840/12 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 4 lipca 2012 r., zmieniającą Uchwałę w sprawie przyjęcia Programu Nowe Centrum Łodzi, Nowe Centrum Łodzi to program realizowany na obszarze ograniczonym ulicami: Tuwima, Narutowicza, Piotrkowską oraz Kopcińskiego, obejmujący powierzchnię około 100 ha, podzielony na trzy strefy, którego celem jest wykreowanie nowego obszaru funkcjonalnego centrum Miasta Łodzi.

miasto. Z tego powodu konieczną częścią działań rewitalizacyjnych jest prowadzenie wieloletniego programu edukacyjnego służącego wzmocnieniu kapitału społecznego i tożsamości lokalnej, a także promowaniu wiedzy o procesie rewitalizacji poprzez program edukacyjny kierowany do grupy najmłodszych użytkowników Miasta, czyli do dzieci i młodzieży. Zadanie to ma spełnić wieloletni program edukacyjny „Nasza Łódź”, który będzie prowadzony w łódzkich placówkach oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Miasto Łódź, z wyłączeniem przedszkoli miejskich. Program ten będzie zapoczątkowany w ramach niniejszego Zamówienia i jego kontynuacja w założeniu Zamawiającego nastąpi w następnych latach.

Celem realizacji przedmiotu Zamówienia jest przygotowanie do procesu rewitalizacji obszarowej centrum Łodzi w latach 2014-2020, w tym dostarczenie wiedzy potrzebnej do właściwego przygotowania Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Łodzi. Wykonanie przedmiotu Zamówienia wchodzi w skład przygotowania **modelu prowadzenia rewitalizacji** w obszarach miejskich poprzez wypracowanie metodologii oraz sposobu podejścia do działań rewitalizacyjnych zorientowanych na osiągnięcie jak największego efektu dla miasta-beneficjenta, z uwzględnieniem jego specyfiki oraz indywidualnych uwarunkowań. Model ten będzie udostępniony w ogólnodostępnym centrum wiedzy przez co najmniej 7 lat od zakończenia Projektu.

Realizacja projektu pilotażowego pozwoli na pełniejsze przygotowanie się do okresu programowania UE 2014-2020 poprzez stworzenie podstaw merytorycznych do pozyskiwania funduszy zewnętrznych na rewitalizację centrum Łodzi.

OPIS PRZEDMIOTU ZAMÓWIENIA

Przedmiotem Zamówienia jest opracowanie i przygotowanie wieloletniego programu edukacyjnego pt. „Nasza Łódź” wspierającego proces rewitalizacji centrum Łodzi wraz z przeprowadzeniem lekcji modelowych w łódzkich placówkach oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Miasto

POMOC TECHNICZNA
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

MINISTERSTWO
INFRASTRUKTURY
I ROZWOJU

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Łódź, z wyłączeniem przedszkoli miejskich.

I. Identyfikacja i tożsamość – kontekst lokalny

Łódź jest ziemią nieznaną dla jej własnych mieszkańców. Według badań TNS OBOP wykonanych na zlecenie Urzędu Miasta Łodzi w 2010 roku na potrzeby opracowania „Strategii zarządzania marką Łódź na lata 2010-2016³” aż 67% respondentów, w dużej części łodzian, odpowiedziało, że nie widzi nic szczególnego, co wyróżniałoby to miasto spośród innych.

O tym, że łodzianie nie lubią własnego miasta świadczą badania jakości życia mieszkańców w Łodzi z 2012 roku⁴, z których wynika, że 41% mieszkańców chciałoby wyprowadzić się gdzieś indziej. Niska jest jednocześnie aktywność na polu społecznym: prawie tyle samo mieszkańców (43%) deklaruje, że nie udziela się społecznie w żaden sposób. Zaledwie 4,5% należy do organizacji pozarządowych, równie niskie jest też zaangażowanie w różne formy wolontariatu (7%) czy nawet pojedyncze działania charytatywne czy obywatelskie. Niskie jest również poczucie sprawczości na polu lokalnym: 75% łodzianek i łodzian uważa, że nie ma żadnego wpływu na to, co się dzieje w ich mieście.

Z badań zleconych w 2013 roku przez „Gazetę Wyborczą”⁵ wynika, że mieszkańcy oceniają Łódź (obok Radomia i Częstochowy) jako miasto o najniższej jakości życia w Polsce.

Słaba identyfikacja mieszkańców z miastem ma w Łodzi silny związek z jej najnowszymi dziejami. Co prawda zniszczenia wojenne nie dotknęły jej w dużym stopniu w zakresie materialnym, ale przedwojenna wielokulturowa Łódź w sensie demograficznym *de facto* przestała istnieć. Na miejsce dawnych mieszkańców w okresie PRL szybko napływali nowi, odradzający się przemysł lekki potrzebował rąk do pracy. W zakładach w systemie trzymianowym na najniższych stanowiskach pracowały głównie kobiety, a zarobki były średnio o 20% niższe niż w przemyśle ciężkim. W 1955 roku liczba mieszkańców

³ „Strategia zarządzania marką Łódź na lata 2010-2016”, http://kreatywna.lodz.pl/data/dataPublicator/strategia_zarzadzania_marka_lodz_na_lata.pdf, Portal Kreatywna Łódź, dokumenty związane z powyższą strategią, <http://kreatywna.lodz.pl/page/123,dokumenty-zwiazane-z-strategia.html>.

⁴ „Badanie jakości życia mieszkańców oraz jakości usług publicznych w Łodzi”, 2012, Pretendent na zlecenie Urzędu Miasta Łodzi, http://uml.lodz.pl/miasto/strategia/badanie_jakosci_zycia/.

⁵ *Jak zamieszkać, to tylko w Gdyni, we Wrocławiu lub w Toruniu!*, http://wyborcza.pl/piatekekstra/1,134664,14990482,Jak_zamieszkac_to_tylko_w_Gdyni_we_Wroclawiu_lub.html.

Łódź przekroczyła liczbę ludności przed wojną i do 1989 roku stale rosła. Po upadku przemysłu i transformacji ustrojowej nastąpił regres demograficzny, do którego przyczyniła się duża emigracja zarobkowa do innych polskich i europejskich miast.

Z powodów politycznych w okresie PRL związek nowych mieszkańców z Łodzią nie był szczególnie pielęgnowany. Pojedyncze elementy kultury robotniczej, które zdołał zasymilować PRL, stały się elementem oficjalnej propagandy. Natomiast faktyczna historia łódzkich buntów tkackich z przełomu wieku czy rewolucji 1905 roku nie była eksponowana z powodu silnie obecnego w nich elementu wspólnotowego i narodowo-wyzwoleńczego. Brak tożsamości miejskiej i wykorzenie z historii miało też zapobiegać nowym sprzeciwom społecznym wobec trudnych warunków pracy (jak strajk włóknianek w 1971 roku) oraz tworzyć atmosferę sprzyjającą planom zastąpienia nowymi osiedlami XIX-wiecznej zabudowy centrum.

Po 1989 roku podejmowano z różnym powodzeniem szereg prób znalezienia wspólnego idiomu dla łódzkiej tożsamości. Z uwagi na silnie promowaną indywidualną przedsiębiorczość starano się pobudzić pamięć o łódzkich fabrykantach. Pojawiła się również opowieść o dawnej Łodzi wielokulturowej: polskiej, żydowskiej, niemieckiej i rosyjskiej. Spośród sławnych łódzkich nazwisk, jak Jan Karski, Katarzyna Kobro, Marek Edelman czy Aleksy Rzewski, jedynym rozpoznawalnym i przywoływanym spontanicznie jest Julian Tuwim. W ostatnich latach dzięki silnej pracy strony społecznej, łodzianie zaczęli także zauważać i doceniać zabytkową zabudowę XIX-wiecznego centrum, na której wartość, w porównaniu do innych elementów miejskiej tożsamości, wskazuje w różnych badaniach największy procent respondentów. Coraz bardziej dostrzegane są również walory Łodzi związane z nowoczesnością, jak tradycja XX-wiecznej awangardy (Katarzyna Kobro i Stanisław Strzemiński), silne związki z przemysłem filmowym czy, dla najmłodszych, Łódź bajkowa związana z kultowymi postaciami z filmów animowanych, które powstawały w studiu Se-Ma-For. Wśród młodych, głównie mężczyzn, bardzo silny element tożsamości łódzkiej jest identyfikacja z barwami jednego z dwóch klubów sportowych (ŁKS lub RTS Widzew).

Łódź z uwagi na swoją wyjątkową i niejednoznaczną historię, która stawia ją w szeregu europejskich metropolii szybko rozwiniętych w czasie rewolucji przemysłowej, ciągle nie jest odpowiednio włączona w oficjalną polską narrację historyczną. Tym samym, w oficjalnej ścieżce edukacji, dzieci i młodzież szkolna dowiadują się o swoim mieście niewiele. Uzupełnieniem wiedzy mogą być zajęcia organizowane przez łódzkie instytucje kultury, jak Muzeum Miasta

Łodzi czy organizacje pozarządowe. W zakresie edukacji regionalnej istotną rolę pełni Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli oraz personel bibliotek czy łódzcy przewodnicy. Wszystkie te działania są jednak niewystarczające w stosunku do potrzeb.

II. Deficyt kapitału społecznego

Brak silnej miejskiej tożsamości wiąże się dla Łodzi z szeregiem niekorzystnych skutków. Najważniejszym z nich jest brak emocjonalnego związku z miejscem życia i pracy, co skutkuje łatwiejszą decyzją o emigracji. Przekłada się to również na stan wspólnej przestrzeni i niskie zaangażowanie w życie miasta, w tym w procesy partycypacyjne. O ile Łódź posiada silne i współpracujące środowiska organizacji pozarządowych, o tyle pozostają one dość wąskie, a kapitał społeczny „przeciętnego Kowalskiego” jest zdecydowanie niższy niż w innych polskich miastach („Diagnoza Społeczna” 2011). W połączeniu ze stosunkowo niskimi zarobkami, wymuszającymi często podjęcie dodatkowego zatrudnienia oraz brak środków na podstawowe potrzeby, skutkuje to tym, że mieszkańcy Łodzi mają niewielką motywację do działań podejmowanych wspólnie na rzecz poprawy przestrzeni lub podniesienia jakości życia w mieście. Problemy te dotyczą szczególnie obszaru Strefy Wielkomiejskiej, w której koncentracja problemów społecznych jest największa.

W zakresie przestrzennym w centrum Łodzi widoczne są indywidualne interwencje mające w zamierzeniu poprawę stanu otoczenia. Są to głównie niewielkie ogródki czy ukwiecone balkony utrzymywane głównie przez mieszkanki Śródmieścia. W zakresie remontów często widoczne są próby pomalowania „własnego” fragmentu klatki schodowej lub fasady, w której prowadzi się działalność. Te ostatnie aktywności z założenia są fragmentaryczne i często powiększają tylko nieład przestrzenny.

Według oceny dokonanej w 2014 roku przez Biuro ds. Rewitalizacji i Rozwoju Zabudowy Miasta w obszarze pierwszych 8 projektów, w których zacznie się proces rewitalizacji obszarowej centrum Miasta Łodzi⁶, za zadowalający wizualnie uznano stan zaledwie 21% fasad w kamienicach o różnym rodzaju własności. W pozostałym obszarze Strefy Wielkomiejskiej wielkość ta jest zwykle o wiele mniejsza, proporcjonalnie do odległości od ul. Piotrkowskiej. Właściciele prywatni lub wspólnoty mieszkaniowe podejmując remonty kamienic lub

⁶ Mapa pierwszych 8 projektów w ramach rewitalizacji obszarowej centrum Łodzi, https://uml.lodz.pl/files/p_8245_f5a26cff.pdf.

przestrzeni podwórek robią to właściwie wyłącznie poprzez zlecenie zewnętrznym firmom, bez włączenia samych mieszkańców w działania na rzecz społeczności.

Pomiędzy podejmowanymi indywidualnie interwencjami a zleconymi remontami właściwie nie odnotowuje się w Łodzi wspólnych, skoordynowanych działań większych grup mieszkańców na rzecz poprawy swojego otoczenia czy warunków życia w obszarze centrum. Jako pierwsze pozytywne przykłady można podać spontaniczne działania na ul. Miedzianej, ul. Wólczańskiej czy prace przy budowie boiska w szkole na ul. Pogonowskiego. Pewną rolę pełnią tu również interwencje przestrzenne organizacji pozarządowych, instytucji kultury czy grup nieformalnych (jak niegdyś Grupa Pewnych Osób), ale ich skala jest ciągle niewielka.

Obok niedostatecznej świadomości dotyczącej historii i wartości obszaru śródmiejskiego, przyczyną takiego stanu rzeczy jest **kryzys kapitału społecznego**, który według badań „Diagnozy Społecznej” z lat 2011 i 2013 jest tendencją pogłębiającą się w skali całego kraju, natomiast w przypadku Łodzi ma on szczególnie niekorzystne konsekwencje, gdyż negatywnie wpływając na wiele dziedzin życia (jak rynek pracy, słabe zaangażowanie społeczne, frekwencja wyborcza), jest również jedną z głównych przyczyn braku dbałości o dobro wspólne. Skutkiem tego jest niewielkie zainteresowanie działaniami na rzecz stanu poprawy najbliższej okolicy czy zaangażowania w działania lokalnej społeczności. Dość duża jest tolerancja dla różnych aktów wandalizmu. W obszarach wyznaczonych do rewitalizacji istnieją co prawda silne wspólnoty sąsiedzkie w obrębie podwórek⁷, ale oprócz wspólnego spędzania czasu i podstawowych działań na rzecz poprawy bezpieczeństwa nie wykazują one większej inicjatywy. Również stosunkowo niewielka w skali miasta jest też liczba wniosków do Budżetu Obywatelskiego zgłaszanych w Śródmieściu.

III. Cele Programu

Wobec powyższej diagnozy konieczne jest zapoczątkowanie szerokich działań animacyjnych, edukacyjnych i partycypacyjnych wspierających proces rewitalizacji centrum Łodzi. Działania te będą realizowane w ramach trzech odrębnych programów w ramach Projektu. Jednym z nich jest Program

⁷ A. Gulczyńska, *Koncepcja dziecka na ulicy. Analiza z perspektywy interakcyjnej*, [w:] K. Frysztacki, M. Nóżka, M. Smagacz-Poziemska, *Dzieci ulicy. Studium szczególnego problemu miejskiego*, Kraków 2011.

edukacyjny „Nasza Łódź”, będący przedmiotem niniejszego Zamówienia i mający za zadanie spełnić trzy poniższe cele:

- **budowanie tożsamości lokalnej** i pozytywnych związków z Łodzią wśród łódzkich dzieci i młodzieży,
- **wzmacnianie kapitału społecznego**, w tym kreowanie postaw obywatelskich, nakierowanych na odpowiedzialność, kooperację i dbałość o dobro wspólne wśród łódzkich dzieci i młodzieży,
- **wprowadzenie pojęcia „rewitalizacja”** i wiedzy o tym procesie wśród łódzkich dzieci i młodzieży.

Pośrednim celem Programu jest przygotowanie szkół do udziału w procesie rewitalizacji jako ważnych partnerów w dialogu z lokalną społecznością i wzmocnienie ich roli wychowawczej jako jednego z elementów długofalowego działania, nastawionego na budowę kapitału społecznego.

IV. Zasięg Programu

Program kierowany jest **do wszystkich** łódzkich placówek oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Miasto Łódź, z wyłączeniem przedszkoli miejskich, ze szczególnym uwzględnieniem placówek oświatowych znajdujących się w granicach Strefy Wielkomiejskiej lub jej oddziaływania.

Program w zakresie lekcji modelowych będzie realizowany na lekcjach **WOS, historii lub lekcjach wychowawczych** lub na lekcjach innych przedmiotów, jeśli dyrekcja Placówki podejmie taką decyzję. **Jego realizacja wypełnia ministerialne wytyczne w sprawie elementów edukacji regionalnej zawartej w podstawie programowej.** Jest to ważna informacja dla Wykonawcy z punktu widzenia rekrutacji placówek i nauczycieli do Programu.

Skala i grupy docelowe Programu

Program adresowany jest do placówek oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Miasto Łódź, z wyłączeniem przedszkoli miejskich. Obecnie jest ich 201, głównie są to szkoły. Zakłada się, że w trakcie realizacji Zamówienia Program „Nasza Łódź” obejmie co najmniej **100** z nich, z czego co najmniej **15** placówek działających na terenie Strefy Wielkomiejskiej (lokalizacja placówki w Strefie Wielkomiejskiej lub rejonie obejmującym Strefę Wielkomiejską).

POMOC TECHNICZNA
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

MINISTERSTWO
INFRASTRUKTURY
I ROZWOJU

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Informacja istotna: Zamawiający informuje, że Placówki zostały uprzedzone o planowanym przeprowadzeniu Programu i zaproszone do udziału w nim przez Prezydenta Miasta Łodzi. Zamawiający jest w posiadaniu od 81 Placówek deklaracji o przystąpieniu do Programu. Deklaracje zobowiązują Placówki do oddelegowania po 4 nauczycieli z każdej z nich, którzy w ramach obowiązków służbowych:

- uczestniczyć będą w co najmniej trzygodzinnym szkoleniu dotyczącym Programu,
- uczestniczyć będą w lekcjach modelowych,
- przeprowadzą w Placówce łącznie sześć zajęć pozalekcyjnych, odpłatnych w ramach „Kół Detektywów Łódzkich”.

Rekrutacja pozostałych, brakujących do liczby 100, Placówek będzie należała do Wykonawcy.

Program zostanie skierowany do **3 grup wiekowych**, do których Wykonawca dostosuje treści merytoryczne i pomoce naukowe. Grupom tym przyporządkowane zostaną **3 różne Ścieżki dydaktyczne**, dla których Wykonawca stworzy, pod oddzielnymi nazwami, adekwatny do zakładanych rezultatów program kształcenia:

Ścieżka 1. Uczniowie szkół podstawowych w klasach I-III oraz dzieci uczące się w innych Placówkach odpowiadające tej grupie wiekowej.

Z uwagi na specyfikę rozwojową i możliwości poznawcze najmłodszej grupy, do której skierowany będzie Program, Wykonawca w planowanych działaniach położy silny akcent na **atrakcyjne pomoce naukowe** (Zadanie 4) **angażujące uwagę i zdolności manualne dzieci** (np. zestaw klocków o tematyce architektury XIX-wieku, zeszyt ćwiczeń z naklejkami, układanka z postaciami z filmów animowanych), uwzględniając przy tym wprowadzenie najbardziej **podstawowych pojęć** z zakresu tożsamości lokalnej i opisu przestrzeni oraz architektury.

Ścieżka 1 jest w zamierzeniu dalszych wieloletnich działań Programu (po ukończeniu niniejszego Zamówienia) dedykowana dla lekcji w Placówkach i spacerów w najbliższej okolicy, z jednym wyjściem do instytucji kultury (np. Muzeum Bajki). Jest to informacja istotna z punktu widzenia Wykonawcy dla poprawnego stworzenia Podręcznika Programu (Zadanie 9) i przeprowadzenia lekcji

modelowych (Zadanie 10).

Ścieżka 2. Uczniowie szkół podstawowych w klasach IV-VI oraz dzieci uczące się w innych Placówkach odpowiadające tej grupie wiekowej.

W tej Ścieżce szczególną uwagę należy położyć na **pobudzenie ciekawości** i samodzielne zdobywanie **informacji na temat najbliższej okolicy** (szkoły lub domu), **historii rodzinnej** i jej miejsca w szerszym kontekście historii miasta. W przygotowanych treściach i materiałach należy uwzględnić wiedzę o architekturze i mieście jako przestrzeni wspólnej z uwzględnieniem elementów **planowania partycypacyjnego** (np. w postaci pomocy złożonej z makiet kamienic z kartonu, które można złożyć na lekcji, a potem zaplanować z nich wspólnie miasto czy gry planszowej angażującej w zdobywanie nowych informacji (Zadanie 4)).

Ścieżka 2 jest w zamierzeniu dalszych wieloletnich działań Programu (po ukończeniu niniejszego Zamówienia) dedykowana dla lekcji w Placówkach i spacerów w najbliższej okolicy oraz w poszerzonym zakresie w formie Kół Detektywów Łódzkich (Zadanie 5), z dwoma wyjściami do instytucji kultury (np. Muzeum Miasta Łodzi czy Muzeum Sztuki). Jest to informacja istotna z punktu widzenia Wykonawcy dla poprawnego stworzenia Podręcznika Programu (Zadanie 9) i przeprowadzenia lekcji modelowych (Zadanie 10).

Ścieżka 3. Uczniowie gimnazjów i szkół średnich oraz młodzież ucząca się w innych Placówkach odpowiadających tej grupie wiekowej.

Młodzież jest szczególnie trudnym adresatem ponadobowiązkowych treści edukacyjnych i ze względu na to w Ścieżce 3 należy położyć silny nacisk na partnerskie podejście do potrzeb tej grupy i wzmacnianie jej potencjału w zakresie **twórczego wykorzystania wiedzy i technologii**. Z uwagi na to, preferowaną formą Programu skierowanego do tej grupy będzie opracowanie i wdrożenie Łódzkiej Platformy Questingowej (miejskie podchody przy użyciu nowoczesnej technologii (Zadanie 6)).

Sugerowane jest także zapoznanie młodzieży z amatorskimi portalami gromadzącymi wiedzę o tematyce lokalnej, jak Miastograf czy Fabrykancka, i wykorzystanie takich form aktywności jak fotospacer z publikacją wyników na jednym z łódzkich portali fotoamatorskich

POMOC TECHNICZNA
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

MINISTERSTWO
INFRASTRUKTURY
I ROZWOJU

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

(Zadanie 4).

Ścieżka 3 jest w zamierzeniu dalszych wieloletnich działań Programu (po ukończeniu niniejszego Zamówienia) dedykowana dla lekcji w Placówkach i spacerów w najbliższej okolicy oraz w poszerzonym zakresie w formie Kół Detektywów Łódzkich (Zadanie 5), z dwoma wyjściami do instytucji kultury (np. Muzeum Miasta Łodzi czy Muzeum Sztuki). Jest to informacja istotna z punktu widzenia Wykonawcy dla poprawnego stworzenia Podręcznika Programu (Zadanie 9) i przeprowadzenia lekcji modelowych (Zadanie 10).

W celu wzmocnienia kapitału społecznego działania i pomocy naukowej w ramach wszystkich 3 różnych Ścieżek powinny być zaplanowane pod kątem wzajemnej **kooperacji** uczniów i **wspólnej realizacji zadań**. Oznacza to również, że nie powinny być one nakierowane na indywidualną rywalizację, a raczej na budowanie **zespołów zadaniowych**. W przypadku dzieci młodszych należy też rozważyć ewentualny udział **rodziców i rodzeństwa** w wykonaniu zadań (np. zadanie polegające na odnalezieniu po lekcjach w najbliższej okolicy zabytku czy postaci ze szlaku „Łódź bajkowa”), w przypadku starszych dzieci kontakt z innymi osobami z własnej **społeczności lokalnej** (np. poprowadzenie wywiadu ze starszą sąsiadką o historii podwórka).

V. Obszary tematyczne

W planowaniu i realizacji Programu uwzględnione zostaną co najmniej poniższe obszary tematyczne związane z tożsamością lokalną. Część z nich wymaga nowatorskiego i kreatywnego podejścia, ponieważ są często pustymi pojęciami niemającymi żadnego desygnatu w otaczającej dzieci i młodzież rzeczywistości. Wskazane obszary tematyczne są propozycją dla merytorycznej zawartości Programu i powinny być wykorzystane w takim zakresie i takiej formie, żeby pobudzić zainteresowanie adresatów nieobciążając ich nadmiarem informacji, ale też nieposługując się daleko idącymi uproszczeniami. Poczucie tożsamości jest zjawiskiem złożonym, różnym dla każdego człowieka, związanym z indywidualnymi emocjami i doświadczeniami. Stąd Program nie powinien zawężać tego pojęcia, a raczej proponować różne ścieżki, dzięki którym adresaci będą mogli odnaleźć wątki najsilniej łączące ich z Łodzią oraz w miarę możliwości zachęcać do poszerzania katalogu takich tematów:

- **Łódź przemysłowa:** źródła i dzieje Łodzi wielkoprzemysłowej; fabrykanci i robotnicy; „miasto kobiet”; „ziemia obiecana”; *Przędzniczka*; bunty tkaczy, Powstanie Łódzkie, czyli rewolucja 1905 roku czy strajk włókniaerek w 1971 roku; historia aktywności

POMOC TECHNICZNA
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

MINISTERSTWO
INFRASTRUKTURY
I ROZWOJU

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

społecznej (zarówno filantropii, jak i powszechnego zaangażowania w walkę z caratem czy aktywność społeczno-polityczną); Łódź jako miasto o wyjątkowej historii związanej z rewolucją przemysłową i korzeniami współczesnej Europy, inne niż pozostałe miasta w Polsce; miasto o tradycji włókienniczej.

Institucje kultury rekomendowane do współpracy: Muzeum Miasta Łodzi, Muzeum Tradycji Niepodległościowych, Centralne Muzeum Włókiennictwa.

- **Łódź – ostatnie nieodkryte miasto:** unikalny na europejską skalę kompleks architektoniczny Strefy Wielkowiejskiej jako podstawowe dziedzictwo materialne Łodzi; łódzka architektura eklektyczna, secesyjna i neoklasycystyczna; fabryki, kamienice, wille, pałace i ogrody; znaczenie ul. Piotrkowskiej; terminy z zakresu architektury XIX-wiecznej (zabytek, fasada, pierzeja, kamienica, oficyna, plac, ulica itp., dlaczego Łódź nazywano „miastem kominów?”); podkreślenie roli przestrzeni publicznych dla właściwego funkcjonowania miasta; Jak planuje się miasto i jaka jest w tym rola mieszkańców?; Dlaczego należy dbać o swoje miasto i swoje otoczenie?

Institucje kultury rekomendowane do współpracy: Muzeum Miasta Łodzi, Centralne Muzeum Włókiennictwa.

- **Łódź wielkich postaci:** założyciele Łodzi (Stanisław Staszic, Rajmund Rembéliński); ważne postacie XX-lecia międzywojennego (np. Aleksy Rzewski, Stefan Kopciński, Norbert Barlicki, inż. Filip Viebieg, inż. Stefan Skrzywan); Hilary Majewski, Julian Tuwim, Władysław Reymont, Katarzyna Kobro, Władysław Strzemiński, Jan Karski, Marek Edelman, kto urodził się w Łodzi, kto w niej pracował czy tworzył, kto o niej pisał?; Jaka była historia wielkich łodzian i łodzianek?; Jakimi mieli dokonania?; Jak Łódź zmieniła się od czasu, kiedy żyli?; Ławeczka Tuwima i inne miejsca związane z ich pamięcią.

Institucje kultury rekomendowane do współpracy: Muzeum Miasta Łodzi.

- **Łódź fabrykancka:** sławne rodziny fabrykanckie (Poznańscy, Scheiblerowie, Geyerowie, Grohmanowie i inni); pojęcie *Lodzermensch*, kultura spotkań rodzin fabrykanckich, lokalna etykieta (np. listy wizytowe); jakie były ich zasługi i co ufundowali w Łodzi?

Institucje kultury rekomendowane do współpracy: Muzeum

Miasta Łodzi.

- **Folklor łódzki**⁸: *Fabryczna dziewczyna* i inne łódzkie piosenki; zalewajka; Ślepy Max; Co to były fajki?; Czy jest jeszcze w Łodzi kapela podwórkowa?; Jak bawili się nasi pradziadkowie i prababcie?; kultura i rozrywka w XIX wieku.

Institucje kultury rekomendowane do współpracy: Muzeum Miasta Łodzi, Centralne Muzeum Włókiennictwa.

- **Łódź bajkowa**: wątek adresowany głównie do najmłodszych dzieci, związany ze szlakiem tematycznym stworzonym przez wytwórnię Se-Ma-For, Łódź jako „miasto rodzinne” znanych bohaterów z filmów animowanych: Misia Uszatka, Kota Filemona, Plastusia itd.

Institucje kultury rekomendowane do współpracy: Muzeum Bajki.

- **Łódź czterech kultur**: wielokulturowa historia Łodzi jako wstęp do głębszego poznania i zrozumienia miasta; w jakich dzielnicach zamieszkiwali Niemcy, Rosjanie, Żydzi, Polacy?; Bund i jego łódzkie dzieje; Jakie ślady po nich pozostały?; Jak spletały się ich losy w historii Łodzi?; Jak inne narodowości żyły w Łodzi?; Co to było Litzmanstadt Getto?; Bitwa Łódzka 1914 roku; Przedstawiciele jakich innych krajów i kultur zamieszkują obecnie w Łodzi?

Institucje kultury rekomendowane do współpracy: Centrum Dialogu, Festiwal Łódź Czterech Kultur.

- **Łódź awangardowa**: działalność grupy „a.r.” (artyści rewolucyjni – Władysław Strzemiński, Katarzyna Kobro, Henryk Stażewski) uczyniła z Łodzi jeden z pierwszych i najważniejszych ośrodków polskiej awangardy artystycznej; Do czego nawiązuje logo Łodzi?

Institucje kultury rekomendowane do współpracy: Muzeum Sztuki, Miejska Galeria Sztuki (Ośrodek Propagandy Sztuki).

- **Łódź filmowa**: silny ośrodek sztuki filmowej; znane postacie ze świata filmu związane z Łodzią.

⁸ A. Gronczewska, *Łódzki folklor. Fabryczna dziewczyna, Antek cwaniak, zalewajka i migawka*, „Dziennik Łódzki”, <http://www.dzienniklodzki.pl/artukul/3497007,lodzki-folklor-fabryczna-dziewczyna-antek-cwaniak-zalewajka-i-migawka,id,t.html?cookie=1> .

Institucje kultury rekomendowane do współpracy: Szkoła Filmowa, Muzeum Kinematografii.

- **Łódź sportowa:** najważniejsze kluby łódzkie i ich historia; nie tylko piłka nożna, czyli inne dyscypliny, które są w Łodzi popularne lub wyjątkowe; słynni łódzcy sportowcy.

Institucje kultury rekomendowane do współpracy: Muzeum Sportu i Turystyki – Oddział Muzeum Historii Miasta Łodzi.

- **Łódź współczesna:** co to są przemysły kreatywne i Mia100 Kamienic, Mia100 Kwartalów?; Łódź jako centrum mody i designu; Co będzie w Nowym Centrum Łodzi?; Co to są wooneerfy?; Ile jest łódzkich murali?

Institucje kultury rekomendowane do współpracy: EC-1 Miasto Kultury, Art Inkubator.

- **Łódź ciekawa:** Łódź miała jako pierwsza... (np. bezpłatną publiczną edukację, szpital dla dzieci, tramwaj elektryczny [w Kongresówce]); Łódź ma największy... (np. las w granicach miasta w Europie); z Łodzi pochodzi... (np. Jack Trzmiel [wł. Jacek Trzmiel]), niedawno zmarły twórca komputera Commodore) i tym podobne ciekawostki.

VI. Zadania

W celu wykonania Zamówienia zrealizowane mają być następujące Zadania:

Zadanie 1.	Opracowanie i zatwierdzenie metodologii Programu
Zadanie 2.	Rekrutacja i działania informacyjne dla nauczycieli
Zadanie 3.	Przeprowadzenie konkursu dla nauczycieli na innowacyjne rozwiązania lub pomoce naukowe
Zadanie 4.	Zaprojektowanie serii pomocy naukowych
Zadanie 5.	Zorganizowanie oferty zajęć pozalekcyjnych w formie „Kół Detektywów Łódzkich”
Zadanie 6.	Łódzka platforma questingowa

Zadanie 7.	Stworzenie scenariuszy lekcji dla każdej ze ścieżek wiekowych
Zadanie 8.	Szkolenia dla nauczycieli
Zadanie 9.	Opracowanie podręcznika Programu dla nauczycieli
Zadanie 10.	Przeprowadzenie lekcji modelowych
Zadanie 11.	Przyznanie Certyfikatu „Szkoła przyjazna Łodzi” dla Placówek biorących udział w Programie

Szczegółowy opis Zadań:

Zadanie 1. Opracowanie i zatwierdzenie metodologii Programu

Wykonawca opracuje i w ciągu 12 dni roboczych od podpisania umowy przedstawi Zamawiającemu metodologię Programu, po czym w terminie 3 dni roboczych od otrzymania uwag wprowadzi do niej żądane poprawki. W ramach metodologii powinny zostać opracowane:

- a) **sposoby i narzędzia** realizacji poszczególnych działań Programu wraz z harmonogramem zawierającym terminy wykonania Zadań z dokładnością do tygodnia. Harmonogram wstępny stanowi załącznik do niniejszego Zamówienia;
- b) **strona merytoryczna** Programu z odwołaniem się do wskazanych obszarów tożsamościowych, dzięki którym może nastąpić pozytywna identyfikacja dzieci i młodzieży z miastem zamieszkania/nauki.

Zadanie 2. Rekrutacja i działania informacyjne dla nauczycieli

W celu skutecznego wdrożenia Programu, Wykonawca dokona rekrutacji nauczycieli z łódzkich Placówek. Nawiązane zostaną kontakty z dyrektorami Placówek i jednostkami miejskimi zajmującymi się oświatą oraz przeprowadzona zostanie akcja informacyjna skierowana do nauczycieli dotycząca Programu. W planowaniu akcji należy uwzględnić użycie Łódzkiej Platformy Edukacyjnej. Wszelkie wykorzystane w akcji materiały Wykonawca zatwierdzi z Zamawiającym. W materiałach Wykonawca ma możliwość posługiwania się identyfikacją graficzną Miasta Łodzi. Zamawiający udzieli wsparcia Wykonawcy, jeśli napotka on na trudności ze strony

placówek oświatowych w prawidłowym przeprowadzeniu rekrutacji.

W łódzkich placówkach oświatowych, do których może być skierowany Program, pracuje ponad 7 200 nauczycieli. W wyniku akcji informacyjnej Wykonawca pozyska bezpośrednie kontakty e-mailowe do **co najmniej 300 nauczycieli**, którzy wyrażą pisemną zgodę na otrzymywanie informacji o Programie (dopuszcza się formę elektroniczną takiego potwierdzenia). Docelowo zakłada się, że grupa, która skutecznie ukończy cykl szkoleniowy będzie nie mniejsza **niż 150 osób** (z co najmniej **100 Placówek**), w tym co najmniej **25 nauczycieli** ze szkół znajdujących się w Strefie Wielkowiejskiej, lub których rejon obejmuje Strefę Wielkowiejską, które e-mailowo lub pisemnie zadeklarują swój udział w Programie, przy czym w ramach tych liczb Wykonawca zapewni udział co najmniej 20% nauczycieli dla każdej ze Ścieżek (co najmniej 30 nauczycieli dla każdej ze Ścieżek w skali miasta i co najmniej 5 nauczycieli dla każdej ze Ścieżek w skali Strefy Wielkowiejskiej).

W celu prawidłowej ewaluacji Zamówienia Wykonawca prześle Zamawiającemu adresy e-mail i/lub numery telefonów do nauczycieli, którzy ukończyli cykl szkoleniowy.

Zadanie 3. Przeprowadzenie konkursu dla nauczycieli na innowacyjne rozwiązania lub pomoce naukowe

Wśród łódzkich nauczycieli uczących w łódzkich placówkach oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Miasto Łódź przeprowadzony zostanie konkurs na innowacyjną pomoc naukową promującą łódzką tożsamość. Celem konkursu jest zainteresowanie nauczycieli i zaangażowanie ich we współtworzenie Programu. Pomoc naukowa, będąca przedmiotem konkursu musi spełniać następujące kryteria:

- realizuje cele Programu;
- jest zaadresowana do jednej z jego 3 grup docelowych i uwzględnia specyfikę rozwojową i możliwości poznawcze dla danego wieku;
- jest możliwa do seryjnego wykonania i jej koszt jednostkowy wynosi do 120 zł brutto (jeśli jest adresowana do całej klasy) lub do 45 zł brutto (jeśli jest adresowana do grupy uczniów ok. 5-osobowej);
- nawiązuje do co najmniej jednego z obszarów tematycznych

Programu;

- jest innowacyjna, kreatywna, pobudza ciekawość.

Wykonawca dla potrzeb przeprowadzenia konkursu sporządzi **Regulamin**, w którym określi terminy i zasady konkursu, a także uwzględni zastrzeżenia związane z koniecznością przekazania praw autorskich na Zamawiającego. Regulamin ten wraz z informacją o konkursie będzie rozesłany do zrekrutowanych nauczycieli, ogłoszony na stronach UMŁ i Łódzkiej Platformie Edukacyjnej oraz na co najmniej 2 portalach branżowych o zasięgu lokalnym. Informacje te zostaną też przekazane przez Wydział Edukacji UMŁ do Placówek.

Zgłoszenie do konkursu będzie musiało zawierać:

1. opis pomocy naukowej:
 - cel dydaktyczny,
 - grupę docelową,
 - zastosowanie dydaktyczne,
 - instrukcję użytkowania,
 - obszary tematyczne, do których się odwołuje,
 - opis materiałów, z jakich pomoc ma być wykonana;
2. projekt graficzny, rysunek poglądowy, wizualizację, ewentualnie jeśli to konieczne makietę;
3. informację o danych osobowych autorki/autora, a w przypadku pracy zbiorowej – autorów, i informację o akceptacji Regulaminu.

Wykonawca na potrzeby przeprowadzenia konkursu powoła 5-osobową **komisję konkursową**, która oceni prace i przyzna nagrody. W skład komisji wchodzić będą:

- 1 przedstawiciel/ka Wydziału Edukacji UMŁ,
- 1 przedstawiciel/ka Wydziału Kultury UMŁ,

POMOC TECHNICZNA
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

MINISTERSTWO
INFRASTRUKTURY
I ROZWOJU

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

- 1 przedstawiciel/ka Biura Architekta Miasta UMŁ,
- 2 przedstawiciele Biura ds. Rewitalizacji i Rozwoju Zabudowy Miasta UMŁ,
- 1 ekspert/ka wyznaczony przez Zamawiającego.

W wyniku konkursu zostaną przyznane nagrody, które wypłaci Wykonawca. Łączna pula nagród: 14 000 zł.

- I nagroda – 6 000 zł
- II nagroda – 4 000 zł
- III nagroda – 2 000 zł
- oraz 4 wyróżnienia po 500 zł.

Projekt pomocy naukowej, która zdobędzie pierwszą nagrodę, będzie wykorzystany w dalszej części Programu.

Zamawiający zastrzega, że w razie niezadowolającego poziomu prac konkurs może zostać powtórzony, a jeśli w powtórzonym konkursie poziom prac będzie niezadowolający, konkurs zostanie unieważniony.

Zadanie 4. Zaprojektowanie serii pomocy naukowych

Informacją istotną dla Wykonawcy jest, że w ramach Zadania 4 będzie on wyłącznie projektował pomoce naukowe, a ich wykonanie i kolportaż do Placówek będą przedmiotem odrębnego zamówienia.

Oprócz pomocy zaprojektowanych w konkursie dla nauczycieli, w ramach Programu zostaną przez Wykonawcę opracowane i przekazane Zamawiającemu, który zleci ich wykonanie podmiotowi zajmującemu się produkcją i kolportażem pomocy naukowych w ramach innego zlecenia, innowacyjne pomoce naukowe, w tym obowiązkowo:

- zestaw klocków o tematyce łódzkiej architektury XIX-wieku,
- zeszyt ćwiczeń z naklejkami dla młodszych dzieci przybliżający tematykę rewitalizacji,
- makiety XIX-wiecznych kamienic z tektury o wielkości ok. 50 cm (najdłuższy wymiar), które można złożyć na lekcji, a potem

zaplanować z nich wspólnie fragment miasta (zestaw do planowania partycypacyjnego),

- gra planszowa angażująca w zdobywanie wiedzy o Łodzi,
- kolekcja kart ze znanymi łódzkimi postaciami.

Zakłada się, że w ramach Programu zostanie zatwierdzona z Zamawiającym i zaprojektowana następująca **liczba pomocy naukowych** dla każdej ze ścieżek wiekowych:

- **dla Ścieżki 1: 6 szt.**, w tym co najmniej 1 pomoc dla dzieci z niepełnosprawnościami⁹,
- **dla Ścieżki 2: 4 szt.**, w tym co najmniej 1 pomoc dla dzieci z niepełnosprawnościami,
- **dla Ścieżki 3: 2 szt.**, w tym co najmniej 1 pomoc dla młodzieży z niepełnosprawnościami.

Wykonawca ustali na bazie danych z Wydziału Edukacji Urzędu Miasta Łodzi, które grupy z niepełnosprawnościami są największe w danych Ścieżkach i na tej podstawie zaadresuje wymagane pomoce dla dzieci/młodzieży z niepełnosprawnościami do tych grup.

Każda zaprojektowana pomoc naukowa musi spełniać następujące **kryteria**:

- realizuje cele Programu;
- jest zaadresowana do jednej z jego 3 grup docelowych i uwzględnia specyfikę rozwojową i możliwości poznawcze dla danego wieku;

⁹ Katalog najważniejszych niepełnosprawności (dzieci i młodzież):

- niewidomi,
- słabowidzący,
- niesłyszący,
- słabosłyszący,
- z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim,
- z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym i znacznym,
- z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera,
- niedostosowani społecznie,
- zagrożeni niedostosowaniem społecznym,
- z zaburzeniami zachowania,
- z zaburzeniami psychicznymi,
- z niepełnosprawnością ruchową, w tym afazją.

- jest możliwa do seryjnego wykonania i jej koszt jednostkowy wynosi do 100 zł (jeśli jest adresowana do całej klasy) lub do 40 zł (jeśli jest adresowana do grupy uczniów ok. 5-osobowej);
- nawiązuje do co najmniej jednego z obszarów tematycznych Programu;
- jest innowacyjna, kreatywna, pobudza ciekawość;
- w przypadku pomocy naukowych zawierających dłuższe treści zostaną one przygotowane z udziałem profesjonalnych autorów/autorek publikacji dla dzieci lub młodzieży (przynajmniej 2 wydane książki, zbiory wierszy, publikacje lub co najmniej 1 taka praca nagrodzona);
- w przypadku pomocy naukowych zawierających ilustracje zostaną one przygotowane z udziałem profesjonalnych ilustratorów/ilustratorek (przynajmniej 2 wydane książki, zbiory wierszy, publikacje, plakaty lub inne materiały lub co najmniej 1 taka praca nagrodzona).

Przez opracowanie pomocy naukowej rozumie się dostarczenie jej Zamawiającemu celem przekazania do wykonania i kolportażu **w formie** zawierającej:

1. opis pomocy naukowej:
 - cel dydaktyczny,
 - grupę docelową,
 - zastosowanie dydaktyczne,
 - instrukcję użycia,
 - obszary tematyczne, do których się odwołuje,
 - opis materiałów i/lub szczegółów wdrożenia;
2. projekt graficzny, rysunek poglądowy w skali 1:1, makietę z gotową treścią i ilustracjami itp.

Zamawiający zatwierdzi z Wykonawcą listę pomocy na etapie pomysłów i będzie informowany o kolejnych etapach ich opracowania z możliwością wnoszenia uwag i poprawek.

W związku z koniecznością przeprowadzenia lekcji modelowych Wykonawca dokona wyboru **2** zaprojektowanych pomocy naukowych

i po akceptacji tego wyboru ze strony Zamawiającego wykona ich **makiety** w liczbie potrzebnej do przeprowadzenia lekcji.

Dodatkowo, Wykonawca jest zobowiązany przed wykonaniem tego działania do **rozpoznania w zakresie już istniejących** publikacji, gier czy zabawek, które powstały w latach wcześniejszych. Wykonawca zdobędzie lub zakupi po 2 szt. takich przedmiotów dla celów Programu lub jeśli jest to niemożliwe, wskaże Zamawiającemu dotyczące ich źródła. Łączna suma, jaką Wykonawca powinien założyć jako przewidywany koszt na tę część Działania to maksymalnie 1 000 zł brutto.

Zadanie 5. Zorganizowanie oferty zajęć pozalekcyjnych w formie „Kół Detektywów Łódzkich”

„Kola Detektywów Łódzkich” będą dedykowane dla uczniów objętych **2 i 3 Ścieżką Programu**. Będą to bezpłatne poszerzone zajęcia pozalekcyjne z zakresu wzmacniania wiedzy o Łodzi i budowania prawidłowych postaw społecznych. Kola mogą powstawać zarówno przy szkołach podstawowych dla uczniów klas starszych, jak i gimnazjach czy szkołach ponadgimnazjalnych oraz przy innych Placówkach. W ramach działania Kół należy wykorzystać aktywne formy, jak questing czy fotospacery. W ramach jednego Koła powinno działać aktywnie od **5 uczennic/uczniów**. Udział w zajęciach będzie dobrowolny.

W ramach Programu zakłada się utworzenie co najmniej 40 Kół Detektywów Łódzkich, z czego co najmniej 10 w szkołach ze Strefy Wielkomiejskiej lub których rejon pokrywa się z tym obszarem, i przeprowadzenie w roku szkolnym 2014/2015 w każdym z nich co najmniej 4 pierwszych zajęć tworzących spójny cykl. Docelowo, po wyprodukowaniu pomocy naukowych w odrębnym zamówieniu, Kola powinny zostać wyposażone w pomoce naukowe stworzone w trakcie trwania Programu, co nie jest zadaniem Wykonawcy, jednak w planowaniu ich działań należy uwzględnić ten fakt.

Wykonawca zainicjuje działanie Kół w Placówkach i zapewni przeszkolenie prowadzących je nauczycieli (Zadanie 8), którzy zostaną wyposażeni w **Podręcznik Programu dla nauczycieli** (Zadanie 9) zawierający również dokładny plan działania Kół.

W ramach 4 zajęć w roku szkolnym 2014/2015 Kola będą mogły zrealizować któreś z poniższych zadań dostosowanych do wieku uczestniczek/uczestników, przy czym Zamawiający wymaga

zrealizowania co najmniej 2 z poniższych aktywności, w tym obowiązkowo obecności na Zlocie Detektywów Łódzkich:

- a) spacer w celu poznania historii i zbadania najbliższej okolicy;
- b) wycieczka z oprowadzaniem do jednej z rekomendowanych instytucji kultury;
- c) wycieczka badawcza „detektywistyczna” po najbliższej okolicy śladami historii Łodzi lub innych obszarów tematycznych;
- d) spotkanie z łódzkimi przewodnikami lub bibliotekarzami zajmującymi się amatorsko historią Łodzi;
- e) zajęcia, podczas których zostanie wykonana wspólna praca na rzecz najbliższego otoczenia Placówki, po uzgodnieniu z właścicielem terenu;
- f) opracowanie prezentacji wyników działania Koła przed koleżankami i kolegami (przy okazji np. zakończenia roku) połączonej z nadaniem Placówce Certyfikatu (Zadanie 11) oraz przyznaniem Odznak Detektywów Łódzkich;
- g) wycieczka w celu stworzenia lub przejścia questu z Łódzkiej Platformy Questingowej (Zadanie 6);
- h) opracowanie prezentacji na zlot Kół połączony z prezentacją wyników ich prac;
- i) udział w Zlocie Kół Detektywów Łódzkich (obowiązkowo).

Wykonawca opracuje wzór **Odznaki Detektywa Łódzkiego** i po zatwierdzeniu przez Zamawiającego prześle **do dnia 30 kwietnia 2015 roku** Zamawiającemu projekt celem zamówienia odznak u wykonawcy zajmującego się produkcją i kolportażem pomocy naukowych w ramach odrębnego zlecenia. Dostarczenie odznak przez Zamawiającego w liczbie co najmniej 600 sztuk do Placówek nastąpi w terminie do 30 maja 2015 roku. Należy pamiętać, że odznaka przeznaczona jest dla dzieci i powinna być zaprojektowana w sposób bezpieczny w użytkowaniu.

Wykonawca w trakcie szkoleń dla nauczycieli (Zadanie 8) przeszkoli co najmniej 80 nauczycieli do prowadzenia Kół Detektywów Łódzkich i będzie sprawował pieczę nad jak najlepszym przebiegiem tej części Programu. **Nauczyciele, którzy zadeklarują udział w Programie ukończą cykl szkoleń w Programie i poprowadzą pierwsze 60 Kół w swoich Placówkach, otrzymają wynagrodzenie w wysokości**

minimum 30 zł brutto za każdą godzinę lekcyjną. Wynagrodzenia wypłaci Wykonawca.

Szacowany koszt wynagrodzeń dla nauczycieli prowadzących Koła przy pełnej realizacji tego Zadania:

60 Kół x 6 zajęć w roku szkolnym 2014/2015 x średnio 3 godziny lekcyjne x 30 zł brutto = 32 400 zł.

Zamawiający zaznacza, że warunkiem spełnienia wymagań Zamówienia jest utworzenie i przeprowadzenie wymaganej liczby zajęć w co najmniej 40 Placówkach. Jednak jeśli Kół powstanie więcej, wsparcie otrzyma pierwszych 60 nauczycieli. 32 400 zł jest to minimalna kwota, którą należy założyć na wsparcie nauczycieli prowadzących Koła Detektywów Łódzkich i w razie gdyby ich liczba była mniejsza, Wykonawca po poinformowaniu Zamawiającego przeznaczy pozostałe środki na zakup nagród o większej wartości niż przewidziana niniejszym OPZ dla zespołów tworzących questy (Zadanie 6). Wyższa kwota na sfinansowanie wynagrodzeń dla nauczycieli zadeklarowana przez Wykonawcę na etapie składania oferty będzie jednym z pozacenowych kryteriów oceny oferty.

Koła Detektywów Łódzkich mogą powstać przy większej liczbie Placówek i w tym celu Zamawiający udzieli im wsparcia w postaci dostarczenia pomocy naukowych, a Wykonawca w zakresie szkoleń i materiałów Programu. Jednak z uwagi na ograniczone możliwości finansowe Programu wynagrodzenie otrzyma tylko pierwszych 60 nauczycieli prowadzących Koła, chyba, że Wykonawca zdecyduje się na zwiększenie tej kwoty.

Jako podsumowanie działania Kół w końcu roku szkolnego 2014/2015 odbędą się:

- a) **prezentacje wyników ich prac w szkołach** połączone z uroczystym wręczaniem Odznak Detektywa Łódzkiego uczestniczkom i uczestnikom Programu;
- b) **zlot Kół Detektywów Łódzkich**, gdzie nastąpi wymiana doświadczeń pomiędzy uczestniczkami i uczestnikami tej części Programu oraz prezentacje/filmy dostosowane do wieku odbiorców dotyczące Łodzi, jej historii, architektury czy tożsamości. Zlot zorganizuje Wykonawca we współpracy ze szkołami i nauczycielami prowadzącymi Koła. Odbędzie się on w miejskiej instytucji, salę zapewni Zamawiający. Zakładany czas trwania zlotu: 5 godzin zegarowych. Program zlotu

Wykonawca zatwierdzi z Zamawiającym do dnia **30 kwietnia 2015 roku**.

Catering: Wykonawca zobowiązany będzie do zapewnienia przerwy i drobnego poczęstunku (napoje, owoce, słodczyce) w ilości 200 ml napoju, 10 średnich ciastek, wafelków lub innych porcji słodczy i 2 owoce na jedną osobę. W poczęstunku należy uwzględnić specjalne potrzeby żywieniowe (np. dieta bezglutenowa, wegańska lub cukrzycowa) i odpowiednio dostosować do tych wymagań 10% asortymentu (np. w postaci wafli ryżowych, sezamków itp.).

Upominki: Wykonawca zapewni wszystkim uczestnikom/uczestniczkom zlotu drobne upominki o tematyce związanej z Programem, np. koszulki. Cena jednego upominku nie przekroczy 11 zł brutto.

Aby przybliżyć Wykonawcy kompleksowy efekt dla uczennicy/ucznia, który będzie wynikiem uczęszczania do Koła, Zamawiający prezentuje krótką wizję z perspektywy dziecka: *Moje szkolne „Koło Detektywów Łódzkich” to coś więcej niż tylko zwykłe kółko zainteresowań. To miejsce, gdzie wspólnie z kolegami i koleżankami zdobywam ciekawą wiedzę o moim mieście i mojej najbliższej okolicy. Mój nauczyciel/nauczycielka daje nam zadania i podpowiada, jak powinniśmy je wykonać. Wiem, dlaczego moja rodzina mieszka w Łodzi, jakie są jej losy. Znam dobre strony mojego miasta i potrafię wymienić co najmniej 3 powody (każdy z nas ma różne), dla których lubię Łódź i chciałbym/chciałabym tu mieszkać w przyszłości. Bycie Detektywem Łódzkim to wycieczki do fajnych muzeów, miejsc kultury i spacerów po mieście. To spotkania z łódzkimi przewodnikami i bibliotekarzami, którzy wiedzą wszystko o Łodzi. To również praca na rzecz Łodzi, żeby stawała się ładniejsza. Ostatnio na przykład razem z harcerzami z naszej szkoły skopaliśmy i ogrodziliśmy trawnik, bo parkowały na nim ciągle samochody. Na podstawie własnych odkryć zrobiliśmy grę terenową/quest/wystawę, którą zaprezentowaliśmy całej naszej szkole. Dlatego posiadam już Odznakę Detektywa Łódzkiego. Spotkałem/am innych Detektywów Łódzkich na wspólnym zlocie pod koniec roku szkolnego, gdzie pokazywaliśmy sobie to, co zrobiliśmy. Dzięki temu nawet jeśli zostanę w domu w wakacje, będę wiedział/a, gdzie można fajnie spędzić czas, pokażę rodzicom Księży Młyn i Piotrkowską i opowiem im o Łodzi.*

Zadanie 6. Łódzka platforma questingowa

Questing to rodzaj gry polegającej na odkrywaniu dziedzictwa miejsca i tworzeniu nieoznakowanych szlaków, którymi można wędrować kierując się informacjami zawartymi w wierszowanych wskazówkach. W wielu elementach gra ta przypomina podchody i harcerskie gry patrolowe oraz gry miejskie. Od gier miejskich questy odróżnia bezobsługowość, a od podchodów dodatkowo też to, iż są one ściśle związane z konkretnymi miejscami i mają funkcje edukacyjne. Zapoczątkowany w USA questing jest w swych zasadach podobny do letterboxingu, gdzie tropy prowadzą do zapieczętowanych skrzyń, a ich odnajdywanie przypomina poszukiwanie skarbów.

Przemierzanie tras w każdym queście to wędrówka nieoznakowanymi trasami, po których prowadzą wierszowane wskazówki – zagadki. Kolejne etapy wycieczki wiążą się z rozwiązaniem łamigłówek – wtedy to aplikacja wyświetla wskazówki dotarcia do kolejnego celu. Każdy quest prowadzi do miejsca ukrycia skarbu – cyfrowego kodu, którego zdobycie potwierdza przejście całej trasy. Aplikacja wykorzystuje system GPS oraz mapy, przeznaczona jest na urządzenia z systemem Android, działa także w trybie offline. [Źródło: Wolna Encyklopedia Wikipedia.pl, <http://pl.wikipedia.org/wiki/Questing>].

Z uwagi na intensywny rozwój polskich platform questingowych i dostosowanie tej formy do zainteresowań najstarszej grupy wiekowej biorącej udział w Programie, jego celem w zakresie Ścieżki 3 będzie stworzenie **Łódzkiej platformy questingowej** z trasami (**questami**) wyznaczonymi przez zespoły uczniów w obrębie Strefy Wielkowiejskiej w Łodzi. Zakłada się, że w ramach Programu powstanie od 8 do 30 questów związanych z co najmniej 3 różnymi obszarami tematycznymi.

Zespoły pod superwizją przeszkolonego nauczyciela poinformują o chęci udziału w tej części Programu za pomocą e-mailowego lub pisemnego **zgłoszenia** zawierającego:

- imiona i nazwiska członków zespołu,
- szkołę,
- wybrany obszar tematyczny,
- kontakt do liderki/lidera grupy,
- zgodę na korekty questu zgodnie z życzeniem Zamawiającego,

POMOC TECHNICZNA
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

MINISTERSTWO
INFRASTRUKTURY
I ROZWOJU

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

- klauzulę o przekazaniu ewentualnych praw autorskich (CC BY 3.0 Polska – Uznanie autorstwa 3.0 Polska).

Zespół może liczyć do 5 uczennic/uczniów i co najmniej 1 przeszkolony w Programie nauczyciel.

Wykonawca zainicjuje tę część Programu, będzie także czuwał nad prawidłowym tworzeniem questów, sprawdzi je w terenie i po ich wykonaniu zatwierdzi ich kształt z Zamawiającym. Zamawiający zastrzega sobie prawo do odrzucenia questów, które nie będą zgodne z celami Programu.

Questy mają być ukończone i sprawdzone do dnia **10 czerwca 2015 roku**. Po zakończeniu, **zespoły, które opracowały 3 najlepsze z nich zostaną nagrodzone**. W tym celu Wykonawca powoła 5-osobową **komisję konkursową**, która oceni prace i przyzna nagrody. W skład komisji wejdą:

- 1 przedstawiciel/ka Wydziału Edukacji UMŁ,
- 1 przedstawiciel/ka Wydziału Kultury UMŁ,
- 1 przedstawiciel/ka Biura Architekta Miasta UMŁ,
- 1 przedstawiciel/ka Biura ds. Rewitalizacji i Rozwoju Zabudowy Miasta UMŁ,
- 1 ekspert wyznaczony przez Zamawiającego.

W wyniku konkursu członkom zwycięskich zespołów zostaną przyznane nagrody, które zakupi Wykonawca. Łączna pula wartości nagród: 6 000 zł:

- I nagroda – rowery o łącznej wartości 3 000 zł (każdy rower o zbliżonej wartości, tolerowany zakres różnicy – 60 zł),
- II nagroda – tablety o łącznej wartości 2 000 zł (każdy tablet o zbliżonej wartości, tolerowany zakres różnicy – 40 zł),
- III nagroda – słuchawki o łącznej wartości 1 000 zł (każde słuchawki o zbliżonej wartości, tolerowany zakres różnicy – 20 zł).

Twórcy wszystkich pozostałych questów zostaną nagrodzeni wartościowymi publikacjami o Łodzi (po 1 na uczestnika) o wartości nieprzekraczającej 50 zł. Nagrody zakupi Wykonawca. Orientacyjny

koszt nagród w zależności od liczby zaakceptowanych questów przy założeniu średnio 7 uczestników na zespół to 3 500-10 500 zł.

Zadanie 7. Stworzenie scenariuszy lekcji dla każdej ze ścieżek wiekowych

Wykonawca opracuje **scenariusze** do co najmniej czterech lekcji dla każdej z 3 Ścieżek. Scenariusze powinny uwzględniać wykorzystanie stworzonych pomocy naukowych. Jeden scenariusz w każdej ścieżce może obejmować nie jedną, a dwie następujące po sobie godziny lekcyjne (na przykład praca warsztatowa z makietami). Scenariusze zostaną opracowane w formie konspektów zawierających tematykę, czas poszczególnych czynności, ich kolejność, aspekt pracy zespołowej. Efekt Zadania zatwierdzi Zamawiający, przy czym w razie wniesienia poprawek Wykonawca wprowadzi je w terminie 3 dni roboczych od dnia przekazania. Scenariusze powstaną do **30 kwietnia 2015 roku** i finalnie znajdą się w Podręczniku Programu dla nauczycieli (Zadanie 9).

Zadanie 8. Szkolenia dla nauczycieli

W ramach Programu zaplanowane i przeprowadzone zostaną szkolenia dla nauczycieli z zakresu prowadzenia zajęć pod kątem tożsamości lokalnej. Szkolenia będą odbywać się w 25-osobowych grupach, po co najmniej 3 godziny zegarowe i w 5 blokach dydaktycznych, przy czym ich terminy oraz miejsce będą wybrane w sposób nieuciążliwy dla nauczycieli (w godzinach pracy, w miejscu dobrze skomunikowanym w centrum Łodzi lub najbliższej okolicy). Dla każdej Ścieżki wiekowej odbędą się oddzielne szkolenia.

Za zakończone dla nauczyciela szkolenie uznaje się takie, w którym dany nauczyciel zrealizował co najmniej 80% przewidzianych godzin. Wykonawca udokumentuje obecność nauczycieli na szkoleniach za pomocą list obecności podpisywanych w ostatniej godzinie szkolenia.

Nauczyciel, który zrealizuje szkolenie, otrzyma **Certyfikat „Nauczyciel przyjazny Łodzi”**. Certyfikaty zostaną zaprojektowane i po zatwierdzeniu przez Zamawiającego wydrukowane przez Wykonawcę w liczbie 1 na każdego nauczyciela (cyfra, 250 gr kreda matowa, A4, kolor) i będą nawiązywały graficznie do identyfikacji projektu pilotażowego.

Catering: W trakcie szkoleń Wykonawca zapewni przerwę i jeden ciepły poczęstunek w każdym dniu szkolenia oraz nielimitowany dostęp

do kawy, herbaty i napojów przez cały czas trwania szkolenia. W skład ciepłego poczęstunku będzie wchodziło jedno danie ciepłe (w dwóch wersjach menu). W poczęstunku należy uwzględnić specjalne potrzeby żywieniowe (np. dieta bezglutenowa, wegetariańska lub cukrzycowa) i odpowiednio dostosować do tych wymagań menu.

Podczas szkoleń nauczyciele zapoznają się z:

- metodyką Programu,
- jego założeniami i celami,
- sposobem wdrożenia i przeprowadzenia Programu w Placówkach,
- metodami przeprowadzenia lekcji i prowadzenia „Kół Detektywów Łódzkich” (dla Ścieżki 2),
- pomocami naukowymi i dokładnym sposobem ich wykorzystania,
- technologiami wykorzystywanymi w Programie (questing czy portale regionalne),
- wsparciem planowanym dla Programu (np. finansowanie Kół Detektywów Łódzkich),
- możliwością zdobycia Certyfikatu „Szkoły przyjaznej Łodzi”.

Każdy nauczyciel/nauczycielka biorący udział w szkoleniu otrzyma **pakiet materiałów** w formie wydruków A4 w oznaczonej teczce, zawierający skrót treści szkoleń i inne potrzebne informacje. Każdy nauczyciel biorący udział w Programie otrzyma również **Podręcznik Programu dla nauczycieli** (Zadanie 9).

Zadanie 9. Opracowanie podręcznika Programu dla nauczycieli

Informacją istotną dla Wykonawcy jest, że w ramach Zadania 9 będzie on wyłącznie opracowywał i projektował graficznie podręcznik Programu, a jego wykonanie i kolportaż do Placówek będą przedmiotem odrębnego zamówienia.

Wykonawca opracuje **Podręcznik Programu dla nauczycieli.**

POMOC TECHNICZNA
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

MINISTERSTWO
INFRASTRUKTURY
I ROZWOJU

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Podręcznik będzie zawierał:

- opis Programu i jego celów,
- omówienie obszarów tematycznych,
- wskazanie liczby zajęć poprowadzonych w łódzkich instytucjach kultury (obowiązkowo 2 w semestrze),
- metodykę zdobywania wiedzy z zakresu obszarów tematycznych Programu,
- scenariusze lekcji dla każdej z 3 Ścieżek z opisem pomocy naukowych dla każdej z nich,
- opis działania Kół Detektywów Łódzkich jako cyklu co najmniej 6 zajęć po 2 godziny lekcyjne każde i co najmniej 6 zajęć po 4 godziny lekcyjne (jak wycieczki czy spacer z przewodnikiem), w którym należy uwzględnić:
 - a) współpracę uczennic/uczniów jako podstawę działania Kół,
 - b) co najmniej 2 spaceru w celu poznania historii i zbadania najbliższej okolicy,
 - c) co najmniej 1 wycieczkę z oprowadzaniem do jednej z rekomendowanych instytucji kultury,
 - d) co najmniej 2 spotkania z łódzkimi przewodnikami lub bibliotekarzami zajmującymi się amatorsko historią Łodzi,
 - e) co najmniej 1 zajęcia, podczas których zostanie wykonana wspólna praca na rzecz najbliższego otoczenia szkoły, po uzgodnieniu z właścicielem terenu,
 - f) 1 prezentacja wyników działania Koła przed kolegami i koleżankami ze szkoły (przy okazji np. zakończenia roku) połączona z nadaniem szkole Certyfikatu (Zadanie 11) oraz nadaniem Odznak Detektywów Łódzkich,
 - g) 1 wspólny zlot Kół połączony z prezentacją wyników ich prac.

Wykonawca opracuje zawartość merytoryczną oraz szatę graficzną Podręcznika Programu dla nauczycieli **w formie drukowanej broszury** 21/21 cm, zawierającej co najmniej 60 stron (CMYK, 4+4, papier 80-100g, miękka oprawa zszywana 250g kreda) i po

POMOC TECHNICZNA
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

MINISTERSTWO
INFRASTRUKTURY
I ROZWOJU

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

zatwierdzeniu przez Zamawiającego **do dnia 10 maja 2015 roku** przekaże projekt Zamawiającemu, który zleci druk 3500 egzemplarzy wykonawcy zajmującemu się produkcją i kolportażem pomocy naukowych w ramach innego zlecenia. Zamawiający zastrzega również możliwość wykorzystywania i udostępniania Podręcznika w formie elektronicznej, m.in. na stronach centrum wiedzy.

Zadanie 10. Przeprowadzenie lekcji modelowych

Na podstawie **scenariuszy lekcji** zostanie przeprowadzonych przez Wykonawcę co najmniej 15 lekcji modelowych (5 dla każdej Ścieżki), w których udział wezmą nauczyciele uczestniczący w szkoleniach (Zadanie 8). Wykonawca zapewni udział co najmniej 50% przeszkolonych nauczycieli. Lekcje odbędą się w wybranych, po konsultacji z Zamawiającym, Placówkach, za których wyłonienie odpowiada Wykonawca. Podczas lekcji zostaną wykorzystane pomoce naukowe lub – jeśli pomoce będą w trakcie produkcji – to wytworzone przez Wykonawcę ich makiety.

Program w zakresie lekcji modelowych będzie realizowany na lekcjach **WOS, historii, lekcjach wychowawczych** lub na lekcjach innych przedmiotów, jeśli dyrekcja Placówki podejmie taką decyzję.

Zadanie 11. Przyznanie Certyfikatu „Szkoła przyjazna Łodzi” dla Placówek biorących udział w Programie

Placówki biorące udział w Programie zostaną wyróżnione Certyfikatem „Szkoła przyjazna Łodzi”. Certyfikaty zostaną zaprojektowane przez Wykonawcę i po zatwierdzeniu przez Zamawiającego wydrukowane przez Wykonawcę w liczbie 1 na każdą szkołę (cyfra, 250g kreda matowa, A3, kolor) i będą nawiązywały graficznie do identyfikacji projektu pilotażowego. Certyfikaty zostaną przekazane do Wydziału Edukacji do dnia 10 czerwca 2015 roku celem uroczystego wręczenia przez władze Miasta podczas najbliższego oficjalnego spotkania dyrektorów Placówek.

VII. Nadzór nad wykonaniem Zamówienia, ewaluacja i Raport końcowy

Z uwagi na szeroki zakres Zamówienia, Wykonawca zobowiązany jest do pełnej współpracy z Zamawiającym w trakcie jego realizacji, informowania o każdorazowym większym niż 5 dni roboczych przekroczeniu harmonogramu, informowania o trudnościach występujących podczas realizacji Zamówienia i innych ważnych

czynnikach mogących mieć wpływ na jego wykonanie. Wykonawca będzie także informował Zamawiającego o dokładnych terminach planowanych działań na co najmniej 2 tygodnie przed ich spodziewaną datą.

Zamawiający zastrzega sobie prawo do przeprowadzenia niezapowiedzianej wizytacji podczas przeprowadzania szkoleń czy lekcji modelowych.

Wykonawca sporządzi **raporty etapowe** po wykonaniu poszczególnych Zadań, które będą podstawą do ewentualnej etapowej płatności. W raporcie etapowym zawarte będą co najmniej:

- informacja o zgodności wykonanego Zadania z harmonogramem,
- stopień realizacji Zadania,
- opis problemów, które wystąpiły w trakcie realizacji.

Po pełnym wdrożeniu Programu, Wykonawca sporządzi **Raport końcowy** z Zadań projektu oparty o szablon graficzny Projektu dostarczony przez Zamawiającego. Raport zawierał będzie m.in.:

- metodologię prowadzenia Zadań Programu,
- opis wykonanych Zadań i stopień ich zrealizowania,
- stopień osiągnięcia celów Programu,
- zgodność z harmonogramem,
- wnioski Wykonawcy.

Raport w objętości minimum 100 stron A4 (min. 1500 znaków na stronę) wraz z załącznikami Wykonawca prześle Zamawiającemu w terminie 20 dni od zakończenia wszystkich Zadań, które obejmuje Zamówienie.

W razie uwag od Zamawiającego dotyczących zarówno Raportu końcowego, jak i raportów etapowych, Wykonawca wprowadzi poprawki w terminie 4 dni roboczych od dnia ich przekazania. Zamówienie uznaje się za zrealizowane w momencie pisemnej akceptacji bez uwag przez Zamawiającego ostatecznej wersji Raportu końcowego.

INFORMACJE DODATKOWE

Metodologia realizacji Zamówienia stanowi integralną część przedmiotu Zamówienia. Od Wykonawcy oczekuje się przedstawienia spójnej koncepcji realizacji przedmiotu Zamówienia.

Wykonawca powinien zaproponować metodologię wykonania poszczególnych części Zamówienia, w tym szczegółowe zestawienie metod/technik, które wykorzysta do jego realizacji i uzgodnić je z Zamawiającym w określonym w umowie terminie.

Z uwagi na modelowy charakter Projektu właściwe przygotowanie metodologii ma dla Zamawiającego szczególne znaczenie.

W zakresie metodologii Wykonawca nie później niż 2 tygodnie od podpisania umowy sporządzi dokument w formacie .doc i .pdf, na podstawie szablonu graficznego dostarczonego przez Zamawiającego, opisujący poszczególne kroki, które są konieczne do wykonania Zamówienia. Metodologię zatwierdzi Zamawiający. Ewentualne poprawki na podstawie uwag Zamawiającego Wykonawca wprowadzi w terminie 3 dni roboczych od dnia ich przekazania.

Po zakończeniu prac, tj. po zdaniu ostatniej części Zamówienia Wykonawca uzupełni metodologię i przekaże w ostatecznej formie Zamawiającemu.

W zakresie metodologii powinny być opisane:

- specyficzne uwarunkowania wpływające na wybór metod i technik (np. typ zabudowy, położenie, ochrona konserwatorska itp.),
- wszystkie wykorzystane metody i techniki z krótkim uzasadnieniem ich zastosowania,
- kolejność wykonywania poszczególnych części Zamówienia,
- po zakończeniu wykonywania Zamówienia: opis ewentualnych problemów w trakcie wykonywania działań i propozycje ich rozwiązania.

Wszelkie ewentualne zmiany w metodologii podczas trwania realizacji Zamówienia wymagają akceptacji Zamawiającego. Zatwierdzoną metodologię, każdorazowo po zatwierdzeniu zmian, Wykonawca przekaże Zamawiającemu jako dokument A4 oparty na szablonie dostarczonym przez Zamawiającego w formacie plików .doc i .pdf.

Wykonawca na podstawie spostrzeżeń dokonanych w trakcie wykonywania Zamówienia przekaże do **15 maja 2015 roku** Zamawiającemu w formie elektronicznej (edytowalnego pliku w objętości max. 10 tys. znaków) **notatkę zawierającą propozycje zagadnień/problemów/zjawisk**, które powinny być monitorowane/mierzone, dla których konieczne jest opracowanie mierników, dzięki którym możliwa będzie ocena postępu procesu rewitalizacji oraz jego końcowa ewaluacja. Notatki z propozycjami będą zbierane z wielu działań Projektu i posłużą do sporządzenia kompleksowego zestawu mierników dla procesu rewitalizacji centrum Łodzi przez innego wykonawcę. Propozycje i sugestie dotyczyć będą wyłącznie zakresu wykonywanego Zamówienia (w tym wypadku np. wzrostu liczby uczniów posiadających wiedzę o Łodzi pragnących dalej tę wiedzę pogłębiać czy wzrostu liczby uczniów wiążących swoją przyszłość z Łodzią). W zamierzeniu mają one być wyłącznie wskazówkami, na jakie obszary, zjawiska czy problemy należy zwrócić uwagę podczas przygotowania zestawu mierników. Sporządzenie notatki nie powiększy w istotny sposób zakresu opracowania, nie zachodzi zatem konieczność wyszczególnienia jej jako odrębnego czy kosztownego działania.

Potencjalny Wykonawca Zamówienia przekaże autorskie prawa majątkowe do przedmiotu Zamówienia na wszelkich polach eksploatacji, w tym również do udostępniania przedmiotu Zamówienia na licencji **CC BY 3.0 Polska** (Uznanie autorstwa 3.0 Polska).

Wszystkie dokumenty powstałe w wyniku Zamówienia powinny zawierać **logotypy** Miasta Łodzi, Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju oraz logo Unii Europejskiej i logo POPT 2007-2013 oraz informacje o współfinansowaniu Projektu ze środków Unii Europejskiej. Loga oraz sposób ich umieszczenia, a także szablon graficzny dla standardowych dokumentów A4 dostarczy Zamawiający.

Z wszystkich działań w ramach umowy zawartej z Wykonawcą

POMOC TECHNICZNA
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

MINISTERSTWO
INFRASTRUKTURY
I ROZWOJU

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

powstanie dokumentacja multimedialna, którą wykona podmiot zewnętrzny. Wykonawca będzie zobowiązany do współpracy w zakresie informowania tego podmiotu i umożliwienia wykonania nagrań i fotorelacji.

Termin i forma płatności

Zamawiający przewiduje realizację Zamówienia do **31 lipca 2015 roku** oraz zakłada fakturowanie częściowe w trakcie wykonywania Zamówienia.

POMOC TECHNICZNA
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

MINISTERSTWO
INFRASTRUKTURY
I ROZWOJU

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

